

Bladet Stein anbefaler HISTORICAs historiske samlinger i Rakkestad!

Tekst og bilder av Thor Sørлие

I STEIN 2/2013 kunne du lese om den innsatsen Gruvas Venner og Rakkestad Historielag hadde nedlagt for å gjenskape miljøet fra ei typisk gruve fra området. Rakkestad er kjent for utvinning av feltspat, kvart og glimmer fra 1880-årene og opp til 1970-årene.

I tillegg til dette bidraget til lokalhistorien, har flere foreninger samlet seg på Gautestad (tidl. Ytterskogen skole) i Rakkestad, der de og noen enkeltpersoner har laget noen flotte utstillinger. Du vil kunne se flotte miljøutstillinger fra apotek, korps, skole, mekanisk verksted, trykkeri, urmaker- og skomakerverksted. I tillegg, og det jeg vil fokusere på; Per Arne Grefsrud sin flotte privatsamling av mineraler og bergarter fra fjern og nær. Både privatpersoner og skoleklasser har vært på besøk og nytt godt av hans kunnskap på området.

Per Arne foran museet.

Glimmerutstillingen.

Ferdigklippet glimmer.

Motiv fra gruvedriftutstillingen.

Det er mye artig å se, og personlig var det ett lokalhistorisk hjelpemiddel, som trakk til seg mye av min interesse; ei gammel glimmersaks!

Rakkestad er jo rik på gruvehistorie og ei glimmersaks hadde jeg aldri sett før. Den var en gave fra Solveig og Hartvig Fosser på Nordre Førørisdal, sammen med flere komplette pakker muskovitt med 100 glimmerplater i hver. Glimmer ble tidligere brukt i ovnsdører, i gamle strykejern og loddebolter, som smøremiddel og som isolasjon. Malt glimmer brukes nå til produksjon av gipsplater, i maling og i produkter til olje- og bilindustrien. Glimmer har også fått anvendelse i kosmetikkindustrien.

I tillegg til denne glimmer-saks, har Historica også fått ei kasse eksportglimmer fra Harald Thiis, et kjent navn innen gruveindustrien. Hvor glimmeren skulle er noe usikkert, selv om det står Congo Beton, Leopoldville på metallplatene som skulle festes til kassene. Kassa var smekkefull av tilklippet muskovitt, og Østfold Geologiforening og

Glimmerkassa.

Ferdigklippet glimmer klar for eksport.

Geologisk Museum Venner i Oslo har generøst fått en del slike glimmerplater. Et artig minne fra svunne tider, og kvaliteten er upåklagelig.

Du bruker fort flere timer på å vandre rundt i de ulike utstillingene, og er du interessert i å besøke Historica, kan du kontakte dem gjennom post@historica.no.

Så til slutt en oppfordring til leserne av Stein; er det gruvehistorie i ditt område som ikke er blitt tatt vare på eller som er i ferd med å gå i glemmeboka; gjør som ildsjelene i Rakkestad og lag en liten lokal samling.

Forfatter

Thor Sørli
Iddeveien 50
1769 Halden
thosor@online.no

Glimmersaksa.

Fra utstillingen.